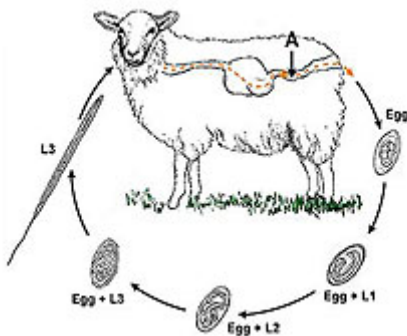

Wormenwijzer Nematodirose

Nematodirus is een wormgeslacht dat op de meeste bedrijven voorkomt en sterfte kan veroorzaken. In het voorjaar is grasland waarop in het afgelopen jaar geen (geiten)lammeren of runderen in hun eerste weideseizoen hebben gelopen zeker vrij van *Nematodirus*. *Nematodirus*-eieren overwinteren op het land en komen door temperatuurstijgingen tot ontwikkeling waardoor in het voorjaar (april/mei/juni) de besmetting op het land ineens hoog kan oplopen. *Nematodirus* is in die periode vooral voor jonge lammeren gevaarlijk omdat weerstandsofbouw tegen *Nematodirus* sneller verloopt naarmate ze ouder zijn. Let in deze periode dan ook goed op verschijnselen van nematodirose als diarree en groeivertragingen. Andere symptomen naast ernstige diarree zijn vermagering en dorst. Deze wormsoort is verraderlijk omdat het de meeste schade al heeft aangericht voordat in de mest eieren zijn te vinden. Wat *Nematodirus* betreft is in de zomer en het najaar al het grasland voor in het voorjaar geboren lammeren veilig.

Grasland kan in het najaar voor in de zomer en het najaar geboren lammeren wel gevaarlijk zijn als daar eerder in het weideseizoen of vorig jaar andere lammeren of runderen in hun eerste weideseizoen zijn geweest. Ooien hebben zoveel weerstand opgebouwd dat ze geen *Nematodirus*-eieren meer uitscheiden en dus ook geen besmetting meer kunnen overdragen.

Nematodirus-bestrijdingsadvies;

Ontworm de lammeren als volgens de Wormenwijzer een grote kans bestaat op een *Nematodirus*-besmetting of er een gegronde vermoeden is (*Nematodirus*-historie, nematodirose-verschijnselen). Wacht bij vermoeden van nematodirose niet op de uitslag van het mestonderzoek maar ontworm meteen om schade te beperken uit voorzorg en sluit gelijktijdig uit dat geen andere ziekteverwekkers de diarree veroorzaken. Stel met een mestonderzoek vast of inderdaad sprake is (geweest) van nematodirose zodat u daar volgend jaar rekening mee kunt houden.

voor lammeren tot half juni;

Ontworm alle lammeren (100%) met minimaal 2 weken weidegang met een middel uit groep 1. Vermijd onder doseren. Verweid de lammeren zoveel mogelijk naar land waar vorig jaar geen lammeren of runderen in hun eerste weidegang hebben gelopen. Ontworm 2 weken later alle lammeren van dit aflamseizoen (100%) die u 2 weken eerder niet heeft ontwormd omdat ze toen nog geen 2 weken weidegang hadden gehad op dezelfde manier.

voor lammeren na half juni;

Ontworm maximaal 95-98% van alle lammeren in het koppel met een middel uit groep 2, 3 of 4 omdat dan ook andere wormsoorten naast *Nematodirus* aanwezig kunnen zijn. Verweid de lammeren zoveel mogelijk naar land waar vorig jaar geen lammeren of runderen in hun eerste weidegang hebben gelopen. Vermijd onder doseren en ontworm zieke lammeren altijd. Kies voor de 2-5 % lammeren die u niet ontwormt:

- gezonde lammeren met de royaalste conditie.
- lammeren die binnen de wachttermijn van het te gebruiken middel zeker worden geslacht.
- bij een leeftijdsverschil in koppel van meer dan 3 weken altijd de oudste lammeren en ontworm alle lammeren die 3 weken jonger zijn dan de oudsten zoveel mogelijk.

Zorg zoveel mogelijk dat in elk samenweidend koppel minimaal 2-5% niet ontwormde lammeren lopen. Ontworm als koppel kleiner is dan 20 lammeren 1 lam een week na de anderen.

Noteer per afzonderlijk weidende koppel lammeren de datum van de behandeling(en), het gebruikte middel en de dosering. Raadpleeg de Wormenwijzer 4 weken na het behandelen opnieuw voor een advies op maat. Onder bepaalde omstandigheden kan 4 weken na behandeling de wormlast weer een gevaar vormen voor de lammeren.